

TORSDAG 23 AUGUSTI. NR 34/2012

Barnets Borg har blivit barnets sorg
Opinionen 15

En tanke för dagen och flera om livet
Sidan 6

Nordiska systrar i tro

Sidan 5

130-årig förening lever upp på nytt

HelsingforsMission blåser liv i sin bortglömda svenska verksamhet.

Sidan 4

Vem kan jag fira nattvard med?

Sidan 7

Sinnlig mystiker utmanar

Sidan 6

Synd säljer bra

Sidan 6

PROFILEN JOHAN CARL-ERIK STÉN:

Vetenskaparen räknar med Gud

Sidan 2

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Myten om de unga sprack

KP DE UNGA I FINLAND drömmer om en framtid där de lever i ett stabilt och lyckligt parförhållande och där familjen är viktig. Det är det centrala budskapet i en färsk fristående nationell undersökning bland finländare mellan 15 och 30 år. Den har tagits fram av företaget 15/20 Research, som gjort motsvarande undersökningar sedan 2004, som ett redskap inte minst för dem som riktar sig till den här gruppen med reklam och budskap.

Som samhällsstudie är den intressant. Undersökningen sprängde medievalLEN förra veckan när det komprimerade utlåtandet om finländarna mellan 15 och 30 år lydde att de kan betraktas som "relativt konservativa, jordnära och familjecentrerade". Swingerdiskussioner och otrohets-sajter till trots uppskattar dagens unga det som är äkta och de är inte särskilt intresserade av lösa förbindelser utan längtar efter ett tryggt förhållande.

TILLITEN TILL VÄRLDEN runtom dem känns nämligen allt annat än säker. Tvärtom har de en växande hopplöshetskänsla när det gäller deras egna framtidsutsikter. Visserligen säger 75 procent att de har en positiv attityd till livet. Men andelen som tror så har sjunkit med sju procentenheter på bara två år. Var sjätte, också färre än dem som svarade år 2010, tror att var och en är sin egen lyckas smed, att den som bara vill nog klarar sig. Med andra ord växer rädslan för att det inte längre hjälper att vara duktig, det kan barka åt skogen ändå. Upplägget för de här unga ger trots allt en orsak till en allvarig attityd från deras sida. Den här generationen kommer knappast att uppnå den levnadsstandard som deras föräldrar har. Många trillar ur arbetsmarknaden redan innan de ens fått in foten där. Att flytta hemifrån och stå på egna ben blir i likhet med situationen i södra Europa allt mer problematiskt. I höst har bristen på studentbostäder varit skriande både i Åbo och Helsingfors.

Dagens unga har dessutom en skral tilltro till sin egen möjlighet att påverka. Därför är det viktigt att göra allt vi kan för att fostra en generation som tror på framtiden och vill bygga ett bättre samhälle. Undersökningen slår särskilt larm om de unga människans situation. Det finns en växande klyfta mellan könen, som inte handlar om löneskewheter, utan om en kantring i andligt kapital. Enligt forskarna är de unga kvinnorna mer intresserade av fler saker. De läser, reser, äter ute och engagerar sig i föreningar mer än deras manliga jämnåriga gör. Det finns rentav en slags manlig apati, som det är skäl att hålla upp ögonen för, och som den som riktar sig till den här åldersgruppen bör vara medveten om. Det här är ett oroväckande samhällsfenomen.

UNDERSÖKNINGEN ger kraftiga stötar åt eventuella påståendena om ansvars- och sorglösa unga. Med bilden av en lättvindig Sex-and-the-City-generation försöker de äldre generationerna kanske skylla över att de själva ren börjat festen och plockat åt sig godbitarna innan dagens unga dök upp. Sann är den bilden däremot uppenbarligen inte.

”Med andra ord växer rädslan för att det inte hjälper längre att vara duktig, det kan barka åt skogen ändå.”

PROFILEN: JOHAN STÉN

”Om man bara tänker rätt men ej handlar rätt – är man då en god kristen?”

Gud är en logiker

Han är mera intresserad av Gud än av Jesus. Han forskar både på jobbet och på fritiden. Han sjunger i församlingens kör och tycker att det finns många likheter mellan matematik och religion.

TEXT: TOMAS VON MARTENS FOTO: ANDREAS ANDERSSON

Johan Stén är en kulturell mångsysslare med många järn i elden. Till vardags arbetar han som forskare vid Tekniska forskningscentralen VTT i Otnäs, Esbo. Fritiden fylls även den av forskning men också av olika kulturella aktiviteter och engagemang.

Till de kulturella fritidsaktiviteterna hör att sjunga i Esbo svenska församlingens kyrkokör EsVoces en gång i veckan.

– Musik berör mig starkt och den sakrala musiken uppfyller kanske bäst mitt skönhetsideal.

Han forskar på fritiden och skriver sedan några år tillbaka om **Anders Johan Lexell** (1740–1784) som föddes i Åbo men var verksam i S:t Petersburg som astronom och matematiker. Biografin skrivs på engelska och ska ingå i en serie vetenskapshistoriska biografier som utges av ett litet specialiserat schweiziskt förlag.

– Lexell hann åstadkomma mycket men blev tyvärr inte gammal, vilket å andra sidan är en lycka för en biografiker, eftersom det begränsar mängden historiskt och biografiskt material som behöver beaktas.

En sak som intresserar Johan Stén är de stora vetenskapsmännens relation till religion och tro. Han har publicerat essäer med titlar som "Hur kan du veta? Om skepticisismen som nödvändighet och självändamål" och "Beröringspunkter mellan matematik och religion".

– Förhållandet mellan matematik och religion är intressant eftersom de

på ett sätt kan sägas härstamma ur samma källa. Denna källa är ett behov av att försöka förstå och greppa det absoluta. Matematiker drivs av ett starkt behov av att kunna bevisa vissa matematiska och logiska utsagor som sanna. De vill till exempel göra allmänna re och vidareutveckla tidigare accepterade matematiska påståenden. Samma behov av att övertyga sig själv och andra om en sanning finns också starkt inom det religiösa.

Johan Stén berättar att på 1700-talet kunde matematiska avhandlingar innehålla hänvisningar till Gud eftersom matematikens yttersta legitimitet grundades i religiösa antaganden som ansågs vara orubbliga. Det här ändrades i och med upplysningstiden. I dag kan man stöta på ett motsatt fenomen: religiösa sanningar kan bevisas med logiska och nästan matematiska begrepp. Matematik och naturvetenskap har blivit de yttersta sanningarna som ger allt annat legitimitet.

Vi väljer attityd själva

– Min syn på relationen mellan religion och vetenskap är att det hela handlar om vilken attityd man själv väljer. Hjärtat har sina skäl som förnuftet inte känner, sa Blaise Pascal. Jag upplever inte att man behöver ställa religion och vetenskap mot varandra, men de finns de som tycker det motsatta, nämligen att det råder en oöverstiglig klyfta mellan dessa typer av sanningar.

För Johan Stén är Gud den som startat och skapat allt som finns, men sam-

tidigt ännu närvarande eller immanent i allting.

Den här synen stämmer långt med en traditionell kristen syn på Gud, men de kristna lärorna och dogmerna ser han ändå inte som slutliga sanningar.

– Jag har alltid varit mera intresserad av Gud än av Jesus. Att försöka förstå Gud är en gäckande och inspirerande drivkraft. Kristendomens Jesus ser jag som kyrkans teologiska tolkning, en bland många andra möjliga.

Johans hustru arbetar även hon som forskare vid VTT och har en kristen övertygelse.

– Hennes tro har pietistiska rötter och är av en mycket ödmjuk variant. I den traditionen ingår att man ständigt bör ifrågasätta sin egen tro och inte ta till exem-

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Chefredaktör och ansvarig utgivare
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
Tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Andreas Andersson
tfn (09) 612 615 52
Rolf af Hällström
tfn (09) 612 615 53

Tomas von Martens
tfn (09) 612 615 49

Michaela Rosenback
tfn (09) 612 615 51

Johan Sandberg
(Österbotten)
gsm 050 585 6460

Sofia Torvalds
tfn (09) 612 615 54

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho

Utges av:
Fontana Media Ab

Bank: Sampo
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Andreas Andersson

Tryck: Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonredaktör:
Erika Rönngård
tfn (09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annon priser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 23% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet
www.kyrkpressen.fi

Annon försäljning:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Tom Kytöpuuro,
gsm 041 447 5725

Björn Sten,
gsm 0400 012 390

Leif Westerling,
gsm 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
gsm 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar
tfn (09) 612 615 50,
prenumeration@kyrkpressen.fi.

Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 68 €
Utlandet 83 €

pel nåden för given. Men de vanligaste formerna av kristen tro, liksom den jag upplevde i skriftskolan som ung, är av den arten att man försöker pådyvla andra de kristna sanningarna. Jag har inteså mycket till övers för den typen av undervisning. Om man bara tänker rätt men ej handlar rätt – är man då en god kristen?

Samhörighet och känsla

Upplysningens tidevarv och det man brukar kalla den vetenskapliga revolutionen är en historiskt betydelsefull epok, anser Johan Stén. Han har i många år deltagit i Les Lumières-festivalen i vilken man med konstnärliga medel vill levandegöra upplysningstidens idéer genom kulturevenemang som inbegriper både skåde-

JOHAN STÉN uppskattar kristendomen men håller gärna lite distans till religiösa sanningar.

spel med tidsenliga kläder och musik.

– Det här året är det 300 år sedan **Jean-Jaques Rousseaus** födelse och det kommer vi att uppmärksamma med olika kulturevenemang. Det var Rousseau som egentligen var starten för det som i dag kallas för privatreligiositet (var och en blir salig på sin tro). Hos oss hör religionen till det privata, inte till det offentliga.

Det här är synd, eftersom religionen har fungerat som ett samhälligt kitt, menar Johan Stén. Samhörigheten och känslan för det gemensamma hotar försvinna, och det har konsekvenser.

Det som fascinerat honom är hur många stora vetenskapsmän faktiskt sett och förstått mer än de flesta. I många fall har det lett till att de upplevt sig stå närmare Gud och den ytters-

ta sanningen än andra. Trots alla stora framsteg vet vi egentligen ganska lite om världen och borde visa mera ödmjukhet, menar Johan Stén.

– Jag är nyfiken på att försöka förstå hur en **Newton** eller en **Platon** gjort sina upptäckter och hur de själva kunnat bedöma betydelsen av sina upptäckter.

Sig själv betraktar han som kartesian. Det innebär att han alltid är lite missnöjsam mot alla stora sanningar.

– Det hjälper att läsa hur andra vetenskapsmän tänkt om religion och Gud och hur de formulerat sina tankar. Som barn upplevde jag att Gud ser alla mina tankar och vet precis allt om mig. Det var på något sätt lite ångestfyllt tyckte jag. Jag föredrar en mera distanserad relation till Gud.

JOHAN CARL-ERIK STÉN

FORSKARE, TEKN.DR. OCH FYSIKER. ARBETAR VID TEKNISKA FORSKNINGSCENTRALEN VTT I OTNÄS, ESBO.

SKRIVER PÅ EN VETENSKAPSHISTORISK BIOGRAFI OM ANDERS JOHAN LEXELL (1740-1784).

SJUNGER I ESBO SVENSKA FÖRSAMLINGS KYRKOKÖR ESVOCES.

Babykoltarna fick internationell uppmärksamhet

NUTTUN. Hope for the Babies-projektet var en av 65 finalisterna bland sexhundra deltagare i en internationell tävling i USA i juli.

Projektet där de babykoltar (nuttun) som tusentals finländska kvinnor stickat till Etiopien ingår presenterades bland annat för Bill Gates i juli. Bill och Melinda Gates' stiftelse var en av arrangörerna tillsammans

med andra u-landsaktörer från USA, Kanada, Storbritannien och Norge.

Syftet med tävlingen var att komma på nya idéer för att minska dödligheten bland nyfödda barn och deras mödrar i u-länderna.

Världshälsoorganisationen WHO har även påbörjat projektet i Afghanistan, skriver tidningen Uusi Tie.

Över 56 000 babykolt-

FOTO: JOHAN SANDBERG

tar som stickats i Finland har under de senaste åren sänts till Etiopien. Initiativtagare till projektet är Folkmissionens missionär, diakonissan Pirkko Tuppurainen.

Projektet startade för att väcka mammornas intresse att föda sina barn på sjukhus. Mamman får där plagget som gåva åt sin nyfödda.

Replot får herde efter tolv år

DOMKAPITLET. Replot församling får sin första ordinarie kyrkoherde sedan 2000. Domkapitlet har uppfört Glenn Kaski, som hittills varit förordnad till församlingen, på förslag till kyrkoherde.

Domkapitlet uppförde också kyrkoherden i Kimitoöns församling Ulf Sundstén på förslag till kyrkoherde i Vörå. Kaski och Sund-

stén var enda sökande till tjänsterna. Karl af Hällström, enda sökande till kyrkoherdetjänsten i Lovisa har förklarats behörig till tjänsten. Då ingen sökt kyrkoherdetjänsten i Sjundeå lediganslås den på nytt.

Kantor Hanna Lehtonen i Karkkila församling har fått fullmakt på B-kantorstjänsten i Västabolands svenska församling.

Stöd och hjälp på de äldres villkor

VOLONTÄRARBETE. Starten för 130 år sedan var tvåspråkig men under åren som gått har Helsingfors stadsmission tappat bort svenskan. Nu gör HelsingforsMission comeback med nytt namn och en satsning på huvudstadens svenskspråkiga seniorer.

TEXT: ROLF AF HÅLLSTRÖM FOTO: KASPER GUSTAVSSON

Det var från kommunalpolitiker i Helsingfors som signalen kom om ökande ensamhet bland äldre särskilt i huvudstadens östra delar. Trots att drygt 1900 svenskspråkiga över 65 år bor här saknas till exempel svenskspråkig hemtjänst.

Honnörsordet på HelsingforsMission är frivilligarbete och från och med i år har den svenska sidan en egen koordinator i **Tamara Bergkvist**.

Alla som vill komma med i volontärverksamheten intervjuas och går en utbildning som omfattar två kvällar. Det är viktigt att volontären själv orkar och är mentalt i balans.

– Det är kanske bättre att inte ställa upp för snart efter en personlig förlust utan vänta på nästa utbildning, säger projektchef **Liisa Melin** som håller i de svenska trådarna på HelsingforsMission vid sidan av funktionen som medelanskaffare på organisationen.

Dessutom ska man känna till hjälpandets regler, som rätt inställning till anhöriga.

– Man får inte ta emot någonting av den man hjälper, exemplifierar Tamara Bergkvist. Hjälpen sker helt på de äldres villkor. Namnet till trots är föreningen inte missionerande.

Att bli gammal

Föreningen har redan genomfört två utbildningar och fått nya svenskspråkiga volontärer som både kan ställa upp för engångsinsatser men också fungera som stödpersoner.

– Dessutom finns många finskspråkiga som gärna är med på den svenska sidan, säger Bergkvist.

Till årets satsning hör också diskussionsgrupper ”om att bli gammal”, allsång varje torsdag på den nya lokalen vid Albertsgatan som tidigare härberget Finska Notisbyrån. Dessutom kör man med musik till kvällskaffet en gång i månaden, med både musiker och **Ann-Kristin Schevelew** vid grammofofonen.

På den finskspråkiga sidan som arbetat länge är medelåldern på volontärerna 44 år. Siffran är missvisande, studerande och pensionärer är de stora grupperna i volontärutbildningen.

”Minns ditt liv”

– Jag hittade en artikel om HelsinkiMissio i en tidning, berättar **Christine Zitting**. Hon prövade volontärutbildningen på finska för åtta år sedan då hon tyckte att det var dags för något nytt

KOORDINATORN FÖR frivilligarbetet Tamara Bergkvist, projektchef Liisa Melin och volontären Christine Zitting betonar det stöd HelsingforsMission ger sina volontärer.

efter trettio år på Rundradion.

För hennes del blev volontärinsatsen att dra ”minns ditt liv”-grupper. Man träffas åtta gånger, minns och berättar om sitt liv i avgränsade tidsperioder. Att hitta gemensamma upplevelser i en trygg miljö och kunna sätta ord på dem vill hon inte riktigt kalla terapi.

– Men det har en terapeutisk funktion, säger Zitting som kanske inte är en helt vanlig volontär. Sedan YLE-

åren har hon hunnit byta profession och är numera psykoterapeut, ett kunnande hon bistår med när organisationen stöder sina frivilliga. HelsingforsMission lämnar inte sina volontärer ensamma.

Årets diskussionsgrupper har fokus på vad det innebär att bli äldre. Att avstå, möta förluster, anpassa sig till dagens värderingar och bli mera beroende.

– Och att möta åldersrasism, säger Christine Zitting.

EN MODERN STADSMISSION

• **HelsingforsMissions centrala** mål är att motverka ensamhet i huvudstaden. Till specialiteterna hör joutelofonen ”Aamukorva” under vargtimmarna på morgonstunden. Krisjouren för unga har fungerat på svenska redan i åtta år.

• **HelsingforsMission driver** bland annat ett barnhem, en musikskola för specialgrupper och genom Aggredi-projektet motverkar man gatuvåld.

• **I det lättare utbudet** ingår ett band med 60+ kvinnor som spelar 60- och 70-talsrock.

MUSIK KONSERTSERIE

Aftonmusiken populär i Vasa

Vasa svenska och finska församlingars sommarkonsertserie Aftonmusik lockade i år 2 300 åhörare. Det är 700 personer fler än i fjol. Serien bestod av nio enskilda konserter under juni och juli.

– Jag är mycket nöjd och förvånad över att vi lyckades locka så här mycket folk. Konserter med sångare eller ovanliga instrumentkombinationer verkar lockar flest, säger Vasa svenska församlings kantor Mikael Heikius.

Den populäraste konserten med Katariina Jär-

vinen (sång), Jenni Hakkarainen och Tiina Henke (orgel) lockade över 400 åhörare.

Populära samkonserter var med organisten Markus Warghs och saxofonisten Carl Henrik Fernandi samt med organisten Kalevi Kiviniemi och sångaren Jukka Pietilä.

TWITTER FALSK BISKOP

”Jag är den falska Wejryd”

Den person som i månadsskiftet öppnade ett falskt twitterkonto i svenska ärkebiskopens namn är kyrkligt anställd. Jacob Sunnliden, informator för Svenska kyrkan i Helsingborg, säger att han

utan problem kunnat registrera twitterkonto för alla kyrkans biskopar utom tre.

I Kyrkans Tidning förklarar Sunnliden att hans identitetsstöld ska ses som en uppmuntran för kyrkans folk att använda de sociala medierna. Samtidigt är det en kri-

tik mot Svenska kyrkans centralkansli som borde vara alert nog att se till att biskoparna twitterar.

Det stod klart från början att ärkebiskopen själv inte stod bakom kontot @AndersWeyryd, menar Sunnliden. Twitterkontot har stängts på det svenska Kyrkokansliets begäran.

Kyrktorget - en chans att umgås

STEFAN MYRSKOG är en av ansvarspersonerna för Kyrktorget.

EVENEMANG. Sedan 1973 har Kyrktorget samlat människor med intresse för andlig litteratur. I år ser konceptet något annorlunda ut.

TEXT OCH FOTO:
MICHAELA ROSENBACK

– Tidigare hade vi mer tematlagda föredrag. I år blir det inga föredrag utan friare samvaro och mingel, som på vilket torg som helst, säger **Stefan Myrskog**, en av ansvarspersonerna för evenemanget.

Kyrktorget är en träffpunkt för dem som är nyfikna på vad som händer inom kyrkan och församlingarna och samtidigt har ett intresse för andlig litteratur.

– Många ser det som en startdag för höstens verksamhet. Här får man en chans att bekanta sig med böckerna i lugn och ro samtidigt som man får träffa kollegor och vänner.

Till exempel är Kyrktorget ett bra tillfälle att samla material inför årets församlingsgrupper. Bland annat kommer den samnordiska söndagsskoleboken SKATTEN – på äventyr med Gud, att finnas till försäljning.

– Det kan vara trevligt speciellt för de små församlingarna som i vardagslag arbetar

ganska självständigt att träffa andra och diskutera kring böckerna.

Evenemanget riktar sig ändå inte bara till anställda inom församlingen och förtröendevalda.

– Tvärtom, alla är välkomna, säger Stefan Myrskog.

Kyrktorget reser runt i prosterierna mellan den 28 augusti och 13 september. Första stopp är Domprosteriet och Sibbo församlingshem.

Kyrkotorgsdagarna inleds med mässa och sedan öppnar utställningarna. Då har besökarna chansen att bekanta sig med böckerna, handla och diskutera direkt med försäljarna. Dagen avslutas med en gemensam andakt. För de som inte har möjlighet att delta hela dagen går det bra att vara med bara en stund.

– Man får komma och gå som man vill.

Stefan Myrskog tycker att det är viktigt att Kyrktorget hela tiden utvecklas och söker sin form. Det är möjligt mycket tack vare responsen som kommer.

– Det är utgående från responsen som vi nu valt att avskaffa föreläsningarna. Det hindrar oss inte från att eventuellt införa dem i framtiden igen. Den viktigaste responsen vi får är ändå att folk dyker upp år efter år.

ISLÄNSKT FIKABORD Ragnheidur Sverrisdóttir, Ingileif Malmberg och Selma Haldsdóttir tar en paus utomhus.

Kvinnor ”mellan och på tvären”

NÄTVERK. Nordiska kvinnor är starka kristna traditionsbärare.

TEXT OCH FOTO:
MAY WIKSTRÖM

– Här får vi nya vänner, venskap som står sig genom åren. Så löd **Kirsten Almås** välkomsthälsning till de 80 deltagarna i den nionde nordiska ekumeniska kvinnokonferensen på kulturcentret Sofia i Helsingfors.

Almås är norska, prost och ordförande för det nätverk som bär akronymen NEKK, Nordisk ekumenisk kvinnokonferens.

Kvinnor har mötts över kyrkogränserna för att samtala kring andlighet och kvinnlighet sedan 1988.

– De nordiska kvinnorna är viktiga och starka traditionsbärare i våra kristna kyrkor. På konferensen har vi gått ”mellan och på tvären” över samfundsgränserna.

Det är ekumenik i Norden i praktiken, menar Almås.

En av dem som varit med sedan början är **Gunnel Borgegård**, teologisk sekreterare. Hon är en av dignitärerna i ekumeniken i Norden genom sitt mångåriga arbete i Nordiska ekumeniska rådet och sedan i Ekumenik i Norden inom Sveriges Kristna Råd. Det har uppskattats också av en av konferensens värdar, Finlands ortodoxa kyrka, som passade på att ge Borgegård en överraskning i form av Helliga Lammets ordens medalj av första klass, överlämnad av Helsingforsbiskopen, **metropoliten Ambrosius**.

Vad har förändrats sedan det här arbetet började?

Gunnel Borgegård får reflektera:

– Det har blivit självklarare med kvinnor på höga poster, också i kyrkan. Det är också självklara att kvinnor tar för sig och inte längre så laddat att de samlas på egen hand

som det var förut, säger hon.

Men trots att den här konferensen var fullbokad var det gles med kvinnor i yngre medelåldern. Flera av deltagarna var med redan när NEKK kom till som en reaktion på Kyrkornas Världsråds kvinnoårtionde. De kring trettio lyser däremot med sin frånvaro.

GUNNEL BORGEGÅRD

– Jag tänkte faktiskt på det, likaså det faktum att vi till och med var ett par år yngre än så när vi var aktivast, kommenterar Gunnel Borgegård.

Hennes känslor är tudelade. Hon säger att kvinnorörelsen drevs av ett enormt engagemang.

– Det är ju bra om vi har uppnått en förändring i det vi ville ändra på. Men det är dåligt om det inte finns något nytt engagemang längre, menar hon.

Dagarna handlade också mycket om att förena andlighet och kroppslighet och om ett holistiskt tänkande överlag. Teologie doktor **Pauliina Kainulainen** var också inne på detta i sitt föredrag.

– Vi behöver en visdomens teologi. Den platoniska inflytandet som skilde åt kropp och själ, känsla och tanke, kvinnor och män, människa och skapelse var rena katastrofen. Jag tror inte att kristna ännu har förstått vilken skada det åstadkom.

Inte läge för ett kyrkligt Sjundeåflytt

STRUKTUREREFORMEN. Domkapitlet i Esbo stift säger nej till Sjundeå finska församlingens önskan att flytta över kommungränsen och ingå i Lojo kyrkliga samfällighet.

TEXT: **ROLF AF HÄLLSTRÖM**
GRAFIK: **MALIN AHO**

Det är varken lagligt, ändamålsenligt eller möjligt. Det finns inte ens något initiativ att behandla, säger domkapitlet i finskspråkiga Esbo stift om Sjundeå finska för-

samlings förslag till en kyrklig särlösning av dilemman Sjundeå genom att gå med i Lojosamfälligheten utan att vänta på vad kommunen gör. Kommunsammanslagningen mellan Sjundeå, Lojo och Nummi-Pusula kommun sprack som bekant på slutrakan.

Ett beklagligt initiativ som river upp språkfreden, säger **Birgitta Måsabacka**, viceordförande i svenska församlingsrådet. Det viktiga är att kunna höra till en svenskspråkig församling.

– Vi har alltid hört till Borgå stift och vill fortsätta med det.

Då är en koppling mot Lojo inte alls bra. På andra sidan kommungränsen är lojosvenskarna inte alls intresserade av en hopslagen Lojo-Sjundeå svenska församling inom Lojosamfälligheten som det framkom vid ett öppet möte i våras.

– ”Gifter” vi oss med Lojo blir all egendom gemensam. Om kommunen inte går samman med Lojo utan åt annat håll så blir det skilsmässa och egendomen måste fördelas på nytt, säger förtröendevalda **Jan-Peter Nygård**. Kyrkoherde **Ismo Turunen** säger att situationen för små enprästdöpsamlingar som de två i Sjundeå är ohållbar. – Det är inte klokt när hälften av prästens tid går till att administrera stödfunk-

tioner, säger han. Redan att förvalta församlingens medeltida gråstenskyrka kräver så mycket byggnadstekniskt och juridiskt kunnande att det är omöjligt att båda upp i en liten församling. Begravningsplatsen sköter församlingarna på samhällets uppdrag men pengarna från staten ger räcker inte till.

– Ingen firma kan i längden gå med på att över hälften av resurserna går till annat än verksamheten, säger Turunen, tidigare kyrkoherde i den odelade församlingen, i dag i Sjundeå finska församling.

ELLIPS

Synd – när det blir tråkigt att vara god?

En yrkesskada man får efter en tid på en tidning som Kyrkpressen är beredskapen att ta religiösa begrepp på större allvar än avsändaren avsåg. Jag kan till exempel tänka mig att den som bestämde sig för att kalla ett klädmärke Sinful (syndfull) inte tänkte sig att den som möter namnet tryckt på en t-shirt ska tolka det bokstavligt.

Ändå är det just den tolkningen min hjärna gör, van som den är att läsa prästernas betraktelsetexter späckade med teologisk symbolik. För en liten stund känns det nästan logiskt att man kan gå runt med en t-shirt som meddelar omvärlden att man insett sin ofullkomlighet.

En sökning på nätet bekräftar mina aningar om att den första tolkningen trots allt var fel. Märkets budskap är inte att bäraren är lika ofullkomlig som oss andra – utan snarare att man som Sinful-användare blir lite värre, fast på ett positivt sätt. Att vara god är aldrig roligt, slår de fast på sin hemsida medan en svensk återförsäljare talar om den vardagliga kampen mellan ont och gott.

Sinful var inte så nyskapande som det lät. I synnerhet inte när det visar sig att tjejnerna i reklamen än en gång får nöja sig med en placering på madonna-horaskalan.

Vill man vara raljerande kan man sucka över att populärkulturen och modevärlden bara är intresserade av begreppet "synd" så länge det kan tolkas sexuellt. Men med tanke på den långa historia som kyrkan har av att fixera sig vid just de sexuella varianterna av syndabegreppet tror jag vi ska avstå från att kasta första stenen.

ERIKA RÖNNGÅRD

Erikson bekänner sin tro i bokform

LITTERATUR. Att vara en anonym kristen är inget för Trygve Erikson. Därför har han gett ut en bok han kallar sin trosbekännelse. Den följer han upp med sina memoarer senare i höst.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

På bordet framför Trygve Erikson hemma i Övermark ligger hans färskaste bok *En kristenpoetisk årskalender över texter i Nya Testamentet*.

– Här framkommer min väg till kristen tro. Det är en trosbekännelsebok, säger han och greppar boken.

Det har inte varit något lätt steg för Trygve Erikson att ta.

– Folk känner ju mig. Jag har varit en typisk kulturarbetare med början i revyer och i Närpes teater. Men så kommer en dag meningslösheten in i bilden och då svängde det till att börja söka mening i livet. Det är en fantastisk upplevelse att finna den.

Vägen till kristen tro var en process som Trygve Erikson delade med sin hustru Etel. Det avgörande steget tog de 1979 då hans mor Hilda dog.

– Innan hon förlorade talförmågan talade hon ofta om de tre familjemedlemmarna som gått före henne; min far, min äldre bror Ole som drunknade före jag föddes och Atle som stupade 1942. Hon var medveten om att hon skulle få möta dem igen. Det var fantastiskt.

Tre som väntade

När hans mor låg för döden visade hon Etel tre fingrar, en för varje familjemedlem som väntade på henne.

– Jag råkade vara ensam med henne när hon dog. Plötsligt blev hon hjärteglad och började vifta med båda händerna. Det gjorde hon ända till sitt sista andetag. Hon såg min far och mina bröder. Den starka upplevelsen skingrade mina tvivel på livet efter döden, säger Trygve Erikson.

Hilda var troende och gick regelbundet i kyrkan med en väninna.

– Men hon var allergisk mot svavelosande helvetespredikningar som gamla tidens präster brukade hålla.

Frågan vad som formar en människa ställer Trygve Erikson som en inledning till sin bok. Och han svarar också på vad som format honom: framför allt föräldrarna och närmiljön.

En tanke för varje dag

I boken delar Erikson med sig av en tanke, ofta i diktform, för varje dag.

– I slutet av åttiotalet deltog Etel och jag i en resa till Israel. I god tid före resan bestämde jag mig för att förbereda mig genom att läsa Nya testamentet.

Varje morgon läste han ett kapitel och skrev ner sina tankar om det han läst i ett häfte. Dagen före resan läste han Uppenbarelsebokens sista kapital och hade då fyllt två häften med tankar. Då hade han läst från våren till oktober.

– Det hade jag stor nytta av. Varje kväll hade vi samkväm och jag bidrog då med kommentarer utgående från mina anteckningar.

De här anteckningarna ligger nu till grund för boken. Men de räcker inte för årets 365 dagar.

– Jag har fyllt ut med egna dikter som återspeglar min egen väg. Jag försöker fånga upp helgerna och Guds skapelse i årstiderna. Det kommer in speciella diktsviter ibland.

En del av dikterna har Erikson plockat från sin debutbok som han gav ut för fyra år sedan. Förutom de dikterna har han också fyllt ut med reflektioner och citat av Frank Mangs och kyrkofäderna.

– Frank Mangs är inte så känd idag och för mig det är naturligt att ägna ho-

TRYGVE ERIKSON är aktuell med två böcker i år. För en vecka sedan utkom en årskalender och innan jul kommer hans memoarer.

nom en avdelning i boken eftersom jag var med om att skapa Frank Mangs Center i Närpes. Jag tar fasta på några nyckelord som jag fångat i hans förkunnelse. Men så ingår också en presentation och några direkta citat av honom.

Talar till kyrkofäderna

Nyckelorden i Mangs' förkunnelse är atmosfären, hängivenheten, förnimmelset och den inre källan eller normal kristendom. Slutligen kallar Erikson Mangs för livets teolog.

– Det gör jag utgående från det Frank Mangs sade i en intervju inför ett besök i Finlands riksdag i april 1944. Då nöden var som störst bjöds han in till riksdagen för att tala.

En skild avdelning tillägnar han kyrkofäderna där han talar till dem i du-form.

Boken följer inte kyrkoåret utan kalendern. Reflektionerna kring Nya testamentet börjar också i Mat-

Sinnlighetens apostel

BOK

Tietämättä uskon

Författare: Jari Ehrnrooth.
Förlag: Kirjapaja

Jari Ehrnrooth är författare, kulturhistoriker och docent i sociologi. Han har tidigare publicerat både skönlitteratur och fakalt litteratur och beviljats

JARI EHRNROOTH.
FOTO: MATTI KARPPINEN

flera litterära utmärkelser och pris.

Hans nyutkomna bok *Tietämättä uskon* (Utän att veta tror jag) är utformad som ett långt brev till en tidigare amerikansk flickvän, en kärlekshistoria som strandat på grund av olika religiösa livsåskådningar. I en intim diskussion om tro har Tanya låtit förstå att författarjaget saknar kännedom om "den levande Guden".

Brevet till Tanya är en

svindlande essä där Ehrnrooth analyserar sin "religionslösa tro". Tonfallet är tidvis bitande kritiskt mot kyrkliga dogmer, ibland starkt självutlämnande och sårbart, ibland med en befriande självironi och humor.

Läsningen av Ehrnrooths bok blir en provocerande och svår utmaning, men en nödvändig övning i ödmjuk dialog med författaren.

Brevet till Tanya är en in-
trängande och subtil, sam-

tidigt fångslande skildring av en människas själslandskap. Författaren är en hemlös mystiker som skärskådar sitt samvetes alla rörelser med en obönhörlig ärlighet och självvransakan.

Ehrnrooth ser den religiösa känslan eller förmågan som något ursprungligt och genuint hos alla oberoende av tro eller otro.

Ehrnrooth betonar sinnlighetens centrala roll i den religiösa upplevelsen. Han kontrasterar sin egen syn

med Augustinus som tog avstånd från allt sinnligt i sitt tidigare liv. Religion och tro kan inte särskiljas från livets mera sinnliga sidor, som är eller borde vara en central aspekt i det andliga och religiösa.

Författarens önskan är att alla, även de med en mera traditionell tro, skulle förmå sig att öppet dela med sig av sina allra innersta tankar, tvivel och föreställningar.

TOMAS VON MARTENS

teus och slutar i Uppenbarelseboken.
– Tanken är att man som läsare ska läsa en text varje dag.

Boken är illustrerad med Gunvor Ivars' fotografier från teaterpjäsen Mästarens väg 2010 som gavs på Frank Mangs Center. Den pjäsen skrev Erikson manus till. De medverkande och deras roller namnges i slutet av boken.

– Även om dikterna är från åttiotalet så uppkom tanken på att ge ut dem i kalenderform i fjol.

Memoarerna under arbete

Samtidigt som han färdigställt årskalendern har Erikson också skrivit på sina

memoarer som kommer ut till julen.

– Det har varit intressant att arbeta med två böcker samtidigt. De är så pass olika att jag kunnat koppla av från den ena genom att jobba med den andra.

Tidigare har Erikson gett ut en diktsamling med ett mera kulturellt övergripande tema. De senaste tio åren har han skrivit sju pjäser som spelats på Frank Mangs Center.

– Pjäserna har berört folk mer än jag kunnat ana. Den största publikframgången har varit *Sången om livet*. Pjäsen som handlar om Frank Mangs spelades i tre somrar.

Men nu är det alltså memoarerna

som gäller. Erikson har varit aktiv på många kulturella områden. Förutom det som nämnts tidigare har han varit med om att starta Edith Södergransällskapet och Hoppets Stjärna på åttiotalet. Han har varit ordförande för ungdoms-, nykterhets-, och folkhögskolerörelsen i nordiska sammanhang. Inom församlingen har han suttit i församlingsrådet och sjungit i kyrkokören i 25 år.

– Jag har hittills skrivit ett parhundra sidor. Allt jag varit med om kommer inte att rymmas i en bok. Det gäller att sova.

Han jämför det med att göra bokslut. –Jag kommer självfallet att fortsätta skriva också när memoarerna är klara. Jag vandrar ju vidare.

Fast Trygve Erikson borde kanske säga att han cyklar vidare. 84-åringen räknar nämligen med att han cyklar tretusen kilometer varje år.

”Den starka upplevelsen skingrade mina tvivel på livet efter döden.”

PÅ TVÄREN MICHAELA ROSENBACK

Bröllopsmiddag à la budget

Att sommaren är bröllorens storhetstid är ingen hemlighet. Kärlekslöftet mellan

de två lyckliga ska firas med pompa och ståt. Perfekt klänning, perfekt mat, perfekta bloms-

terarrangemang, perfekt släkt(?). Något mindre vore nästan skamligt. Det ska vara uttänkt och planerat in i minsta servettring.

Men hur gör den som inte har råd med allt detta, men som ändå vill fira bröllop och njuta av dagen med god mat tillsammans

med de närmaste?

För ett ungt par i Sverige som gifte sig för ett par veckor sedan stavades det enkla svaret: knyt kalas. De skapade en hemsida där gästerna fick gå in och skriva upp vad de kunde tänka sig att bidra med på buffetbordet.

Istället för att pruta på sina egna önskemål vände de sig till sina närmaste. Och hjälpsamheten från deras sida kostade ingen förmögenhet.

Någon kan tycka att det är oförsämrat att först bjuda in och sedan kräva att man tar med sig egen mat.

Tänk om.

Att dela på matkostnaderna öppnar möjlighetersnas dörr. Gästernas antal behöver inte begränsas på grund av att brudparet inte har råd att bjuda alla på tre-rättersmiddag av högsta klass. Dessutom får alla med säkerhet äta något

som de själva tycker om.

Naturligtvis vill alla äta gott på sitt eget bröllop. Men att betala flera tusentals euro kan kännas onödigt när det finns alternativ. Annat var det när mamma och pappa gifte sig. Då bjöds det på Janssons frestelse.

VÅGA FRÅGA

Nattvard – med vem?

ANN-SOFI STORBACKA är sjukhuspräst och svarar på läsarfrågor om tro och liv.

Varför kan inte kristna fira nattvard tillsammans, oberoende av samfundstillhörighet? Det är ju att utestänga någon från Kristus om vi hindrar varandra. Vad händer om jag som lutheran stiger fram till bordet i en katolsk kyrka eller om en ortodox vill delta i en luthersk nattvard? Blir vi tillfrågade, kanske hindrade?

DET VERKAR som om också du skulle ha känt den ekumeniska sorgen, det vill säga den djupa besvikelsen över att alla kristna inte kan fira nattvard tillsammans oberoende av samfundstillhörighet. Du har antagligen liksom så många andra lärt känna trovärdiga kristna i andra samfund och insett att också deras gudstjänster ger rum för att möta Kristus vid nattvardsbordet.

Sedan lite mer än hundra år har kristna tagit den ekumeniska sorgen på allvar och strävat efter samarbete på olika nivåer. Både officiellt och privat har kristna från olika samfund lärt känna varandra, samtalat med varandra, rättat till missuppfattningar om varandra och bett tillsammans. Trots att nattvardsgemenskap mellan exempelvis lutheraner och katoliker respektive ortodoxa ännu inte är möjlig har ändå mycket hänt. Det senaste ekumeniska framsteget ur luthersk synvinkel är samarbetsavtalet mellan Finlands lutherska kyrka och de finländska metodistkyrkorna som bland annat innebär nattvardsgemenskap.

DET ÄR inte bara lutheraner eller frikyrkliga som känner den ekumeniska sorgen. Den är en drivkraft till samarbete och dialog med andra kyrkor också från katolskt och ortodox håll. Kyrkor förändras långsamt, särskilt sådana som länge har haft anspråk på att vara den enda sanna kyrkan med den mest äkta gudstjänsten. Det återstår ännu mycket bön och arbete, många inträngande teologiska analyser och många fler tillfällen till att uppleva den ekumeniska smärtan för att målet en gång ska kunna nås.

Du frågar också om praktiska tillvägagångssätt. Också om lutheraner inte i teorin har nattvardsgemenskap med katoliker eller ortodoxa blir ändå inte en icke-lutheran avvisad från nattvardsbordet i praktiken. Det är alltså en samvetsfråga för icke-lutheranen.

OCKSÅ OM det skulle kännas rätt för en lutheran att delta i nattvardsfirandet i en ortodox eller en katolsk kyrka ska man ändå inte göra det. Istället för att gå till nattvarden kan man be om att bli välsignad av den katolska eller ortodoxa prästen. Till exempel på retreatgården Snoan är det vanligt att både katoliker och lutheraner deltar i en retreat. Vid en luthersk mässa kommer katolikerna fram till altaret, står i ring tillsammans med de andra och ber om att bli välsignade genom att lägga sin högra hand på vänster axel. Att samlas och be tillsammans, lära av varandra och fira gudstjänst, men ännu inte nattvard, är ändå en bra bit på vägen mot en djupare gemenskap med varandra och med Kristus.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet ”FRÅGA”. Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

TRANSTRÖMER HAR bekräftat det läsaren kan se, att syftet med hans diktning är, ”att gestalta det andliga livet, att uppdaga mysteriet”. FOTO: ULLA MONTAN/ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

POESI. Tomas Tranströmer fick nobelpriset i litteratur 2011. Äntligen – brukar man utropa. För hans del var det verkligen sant. I långa tider noterades han knappt i Sverige för att han inte anpassade sig och skrev enligt rådande trender bland kultur-eliten. När han översattes och älskades utomlands måste även Sverige medge: Tranströmer har ett budskap som når fram!

Ord som finner oss – och stannar kvar

TEXT: OLA BYFÄLT

Det poetiska språket, trons modersmål, leder oss in i en djupare existentiell och andlig dimension i tillvaron. Det talar till oss som när vi läser ur Skapelsens bok, skriven av Någon, ty i skapelsen finns spår av Gud. Varje människoliv är en öppen bok. Vi är likt ett stort bibliotek av olästa böcker.

Trött på alla som kommer med ord, ord men inget språk / för jag till den snötäckta ön / Det vilda har inga ord. / De oskrivna sidorna breder ut sig åt alla håll! / Jag stöter på spåren av rådjursklövar i snön / Språk men inga ord. / den skrivs från födelsen och framåt, de hundratusentals / sidorna står pressade mot varann / och ändå med luft emellan! som de dallrande löven i / en skog. Mot-sägelseboken. / Det som står där ändras varje stund, bilderna retuscherar / sig själva, orden flimrar. / En svallvåg rullar genom hela texten, den följs av / nästa svallvåg, och nästa...

Poesi är ett slags ordikon. Ett konstverk vi inte betraktar utan som betraktar oss och förmedlar ett andligt budskap. Mänskan och tillvaron i världen är en ikon.

Ikonerna las i jorden med ansiktet uppåt / och jorden trampades till / av hjul och skor, av tusen steg, / av tiotusen tvivlars tunga steg. / I drömmen steg jag ner i en självbelysande bassäng / under jorden, / en svallande gudstjänst. / Vilken stark längtan! Vilket idiotiskt hopp! / Och över mig trampet av miljoner tvivlare.

Tomas Tranströmer överlåter tolkningen åt läsaren. Hans bilder är oftast förankrade i en upplevd verklighet från naturen, som korresponderar med en inre verklighet. Det är att uppdagat mysteriet.

Närvaro av Gud. / I fågelsångens tunnel / öppnas en låst port.

Gud är närvarande och vi vet det inte rationellt. Men det finns en intuitiv aning om det icke för-dolda. Den "andliga" verkligheten eller "sanningen" förenas i det område där den yttre och inre erfarenheten flyter samman.

"Det finns således hos Tranströmer en positiv dragning till en kristen fromhet. Däremot är förhållandet till den kristna kyrkan, dess tradition och dogmer relativt fritt. Han önskar inte bli placerad i något andligt fack."

Ola Byfält

Det mötet kan vara skrämmande men utmanande.

Två sanningar närmar sig varann. En kommer inifrån, / en kommer utifrån / och där de möts har man en chans att få se sig själv. / Den som märker vad som håller på att hända ropar / förtvivlat: "Stanna! / vad som helst, bara jag slipper känna mig själv."

Främlingskapet består inte av det materiella utan i att vara bunden vid den mekaniska eller förgängliga i tiden. Fångenskapen i tiden upphävs i mötet med det sköna och goda. Då ses tillvaron ur ett gränsoverskridande perspektiv där Guds tilltal danar oss till likhet med vårt ursprung.

Tiden strömmar ned från solen och månen och in i alla tick tack tick tacksamma klockor. Men just här finns ingen tid. Bara näktergalens röst, de råa klingande tonerna som slipar natthimlens ljusa lie.

Att uppdagat mysteriet

Tranströmer har bekräftat det läsaren kan se, att syftet med hans diktning är, att "gestalta det andliga livet, att uppdagat mysteriet". Kanske orsaken är insikten om mänskans benägenhet till ytlighet och synd. Det står i kontrast till det goda och sköna. Guds avbild i henne.

Besökaren tänkte: ni bor bra. / Slummen finns invärtes i eder.

Poeten är följaktligen inte likgiltig i sitt sökandet efter Gud, ty därarna säger i sitt hjärta: "Det finns ingen Gud" (Ps14:1). Fördemsom inte söker Gud är postillan orörd.

På en hylla i / därarnas bibliotek / postillan orörd.

Det finns således hos Tranströmer en positiv dragning till en kristen fromhet. Däremot är förhållandet till den kristna kyrkan, dess tradition och dogmer relativt fritt. Han önskar inte bli placerad i något andligt fack.

Sömngångaren Nicodemus på väg / till Adressen. Vem har adressen? / Vet inte. Men det är dit vi går.

Är Tranströmer mystiker? Menar vi med

mystik att uppgå i eller ha en del av "alltet" då kan vi finna en anspelning till det i dikten Carillon

Jag ligger på sängen med armarna utbredda. / Jag är ett ankare som grävt ner sig ordentligt och håller kvar / den väldiga skuggan som flyter där ovan, / det stora okända som jag är en del av och som säkert / är viktigare än jag.

Diktariaget är en del av naturen, av skapelsen, av en högre värld. Armarna ligger utbredda under skuggan som en identifikation med lidandet i korset, men förankrat i hoppets ankare att lidandet en gång tar slut. I tillvarons skuggan tar han del i det fördolda mysteriet, det utsägbara, kanske Gud som världens hemlighet. Korset nedsänkt i tillvaron gör honom till ett med det i ögonblicket.

Solen bränner. Flygplanet går på låg höjd / och kastar en skugga i form av ett stort kors som rusar fram / på marken. / En människa sitter på fältet och rotar. / Skuggan kommer. / Under en bråkdels sekund är han mitt i korset. / Jag har sett korset som hänger i svala kyrkvalv. / Det liknar ibland en ögonblicksbild / av något i häftigt rörelse.

Korsets skugga förenar den jordbundna människan i ögonblickets extatiska hänryckning. Hon uppgår och blir ett med Kristi kors, hela tillvarons fullhet och försoning. Hon har sett korset; det som förenar himmel och jord. Eller är det den inkarnerade Kristus liggande på jordens kalla golv?

Det stora okända – "Gud" – är större och viktigare än jaget. Jagets inkräkthet i sig själv vänds i smärta mot en förbehållslös öppenhet för världen, den Andre och Gud. Blir vi inte barn ser vi inte Guds rike.

Det gör ont att gå genom väggar, man blir sjuk av det / men det är nödvändigt. / Världen är en. Men väggar... / Och väggen är en del av dig själv – / man vet det eller vet det inte men det är så för alla / utom för små barn. För dem ingen vägg.

Det expanderande jagmedvetandet hos den vuxne har blivit en vägg, men bönen till "det tomma" ger möjlighet att

se ett ansikte som är "öppet". Vänd ditt ansikte till oss!

Den klara himlen har ställt sig på lut mot väggen. / Det är som en bön mot det tomma. / Och det tomma vänder sitt ansikte till oss / och viskar / "Jag är inte tom, jag är öppen".

En gåtfull spegelbild

Det utsägliga är något man inte talar om. Gud vill dock smyga sig på bakifrån och förena sig med oss i korset för att vi skall få stå ansikte mot ansikte med Honom. I den förgängliga tiden ser vi Honom dock endast springa förbi från sidan. Nu ser vi i en gåtfull spegelbild, men en gång skall vi se ansikte mot ansikte.

Bakom var och en som går härsvävar ett kors som vill hinna / upp oss, gå förbi oss, förena sig med oss. / Någonting som vill smyga sig på oss bakifrån och hålla för / ögonen på oss och viska "gissa vem det är!"

Vem är Det manne? Den metafysiskt orörliche, som i kärlek gjort sig rörlig och uppenbarat sig i den av Guds Ande inspirerade Skriften?

Guds Ande är som Nilen: översvämmar / och sjunker i en rytm som beräknats / i texterna från skilda tidevarv. / Men han är också oföränderlig / och därför sällan observerad här. / Han korsar processionens väg från sidan.

En glidande osäkerhet finns med hela tiden. Trots eller just därför existerar det en grundtillit hos Tranströmer att något eller Någon leder oss in i själens djup och utanför samt över oss.

Så mycket vi måste lita på för att kunna leva vår dagliga dag utan / att sjunka genom jorden! / På vad? / På någonting annat, och de följer oss en bit på vår väg dit. / Som när ljuset slocknar i trappan och handen följer - / med / förtroende - den blinda ledstången som hittar i mörkret.

Tilliten vänder sig mot det KANSKE som är något av en TROSBEKÄNNELSE.

Vem väntar jag på? En vän. Varför kommer han inte? / Han är redan här. / och jag vaknar till det där orubbliga KANSKE som / bär mig genom den vacklande världen.

KRYSSSET AUGUSTI

	DARE-JÄVES FAR Dan 9:1		KOMMER FÅ OLYCKT-VISIT		ÅR 1954 FÖRE-FALLER	MOT-SPÄNST	MÄRD-DJUR		EUNICES SON 2Tim:13		KNAPP REGNBES HINNA		VILD-ÅSNA	NED-KYLD		NEDHÄNG-AND DROFF-STEIN	
	→													ELJON SVENSSON HANDBOK BILMÅTT 1902:200			
	BLOMMA						PYNT I PÄNNÄ						HAR BOK I BIBELN				
	SNÖ-SKORPA						BEDERV-LIG INRÄTTA						FINSKT POJKNAMN CUP				
					KOTTEASK VÄLSÄRIG GRÖNSAK I ÖKAN				SONSON TILL MOK LÄSKEDS-LÄGGD-MÅT								
	PLAGA PÅ VÄG MOT FINKEN		TILL-KOMMA		GRUTERE FÖR-MEGNA			STJÅLA			SPRICKA REPLIK						
	RAGG-MUNK NY-OBJÄR							PRÄST I SILD FÖRSMÅ				GALLIUM				BAK-STRÖM	
						FÄRNS VID SKOGS BÄNSIG GENERAL MOTORS						FATTIG		ÖKSA NÄGOT ÅS HANDEÅ EFTER			
	FISK					DRYCKES KÄRL FISK					VRÅNG-BILD ÖBERG 5 till 4:4						
OMA 2012	↓	JOBBS DOTTER Job42:24		TRÄL FINNS I ÅBO		BAKTERIE FRI ÖVER-RASKA				STAD I Rom:9 3LEVAR							
OFFENT-LIGGERA							TROTS		INVANDR FIENTLIGHET EFTER BROTT					PROFET 2Kon20:11		AR GOD OCH PLAT-FÄRDEL 15:25:8	POJK-NAMN
							ORT I DALARNA KÖRONA			GAL-KISK & LEAS SYSTER			KONUNG 1Kon19:14 MISTLUR				
SKOR	→												KLAR ÅKALLA				
BYGGDE EN ARK	RYKA		BILD			RÖDA KORSET LITUM		ÄR GLAD				BAR MAVSVIK					
			BUR OFF-VÄRMD DRICK						TAS MED SÄK AT TAL MED LITIF LÄSSON						DOKTOR	RADIUM	
USUELLA		BÅDE GOD OCH OND			PLÅGA			MER ÄN EN					ÅDA				
							GAMMALT ORIGINAL									DL ÄR BROTS-LINGAR	

Konstruerat av BRITT-MARI ANDFOLK

JULIKRYSSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna utlottades följande vinnare. Bokprisen kommer på posten. Vi gratulerar:
Ossian Ahlnäs, Vörå
Clas Westerholm, Korsnäs
Dorrit Krook, Ingå

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 11 september 2012 till:
Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors.
Märk kuvertet "augustikryssset".
De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset följer 1917 års översättning. **Lycka till!**
Namn & adress:

.....
.....
.....

	→	T	R	Ä	D	→	O	C	H	↓	B	R	E	K	A	D	A			
	S	T	U	P	A		M	A	T	B	O	R	D							
	A	M	P	L	A		P	I	U	S		E								
	P	E	L	A	R	E		S	K	E	N									
	S	A	M	L	A	R	E		S	K	A	R	N							
							K	A	P	S	E	L	M	A	R	I	A			
	I	S	R	A	E	L	I	T	N	E	S	A	O	C	H	A	G	A	R	K
	T	A	B	E	R	N	A	K	E	L	J	Ä	K	T	A	R	S	U		
	F	E	B	E	R	S	K	A	D	R	E	V	I	T	O	M	A	S		
	N	A	R	M	O	T	I	G	A	N	E	R	V	L	I	L	A			
	T	G	A	L	E	N	M	O	N	E	J	A	C	K	S	N	I	T	T	
	P	P	K	O	L	V	S	A	R	A	D	U	K	K	A	R	T			
	E	K	L	A	T	E	R	A	K	A	G	G	E	O	L	A	U	R		
	M	I	A	A	N	I	N	G	K	A	R	A	V	E	T	I	A			
	V	A	L	S	A	T	A	G	L	I	A	T	E	L	L	E	L	U	S	T
	R	A	S	T	A	L	E	O	D	A	N	I	E	L	S	A	M	T		

En dörr på glänt

Fontana Medias barnbokstävling har temat "En dörr på glänt".

Vi söker en bok för barn i läsåldern. Boken kan lika gärna vara en berättelse som en faktabok. Texten kan till exempel förmedla tankar om tolerans, empati och respekt för det som är annorlunda. Det kan också vara en text som innehåller glädje, nyfikenhet och hemlighetsfulla händelser.

 Fontana Media

Tävlingstiden pågår till 11.1 2013, med prisutdelning våren 2013. Prissumman är 3 000 euro samt sedvanlig royalté för publicering. Juryn består av forskaren och barnbokskritikern Mia Österlund, utgivningschefen Pian Wistbacka och förlagsredaktören Barbara Huldén. Bidrag inlämnas anonymt med författarens namn och kontaktuppgifter bifogade i ett separat, slutet kuvert.

Sänd manuskriptet till: **Märk försändelsen "En dörr på glänt".** Har du frågor? Ring Pian Wistbacka (09-61261546) eller Barbara Huldén (09-61261545).

Bidraget får inte tidigare vara utgivet på något språk. Du som skriver ska vara finländsk medborgare och skriva på svenska. Förlaget förbehåller sig rätten att inte dela ut ett första pris.

OT-RESOR

STOCKHOLM

Teaterweekend
musikalen Jesus Christ Superstar 19-21.10.
musikalen La Cage aux Folles 6-8.12.

BALTIKUM

Tallinn hotellresa
Rejält med shoppingtid i Tallinn. 21-23.9., 19-21.10., 6-8.12. och 7-9.12.

Riga

Den charmiga medeltidsstaden. Höstresa 18-21.10.

MÅ BRA PÅ SPA

En skön vecka i Pärnu!
Resor bl.a. 15-22.9., 14-21.10, 18-21.10., 8-18.11. och 1-8.12.

SYDAFRIKA

En enastående upplevelse i Kapstaden, safari och vingårdsbesök, med reseledare Ulla Sjöström!
27.2.-10.3.2013

(06)318 4000

FLERA RESOR PÅ VÅR HEMSIDA!

www.ot-resor.fi

KUVI 3603/00/MIIV, SMAL 21495

Nya böcker i Bokkatalogen

Nu kan man anmäla böcker till årets upplaga av Bokkatalogen. Den presenterar aktuell finlandssvensk utgivning i hela dess mångfald och alla som ger ut nya böcker under 2012 kan medverka.

Anmälan görs senast måndag 17.9. Information och anmälningsformulär fås på www.bokkatalogen.fi eller från red@bokkatalogen.fi och tfn 040-8471794. Det finns olika notis- och anonsalternativ. Böcker behöver inte vara tryckta när de anmäls. Även e-böcker tas med, liksom böcker från 2011 som inte ingick ifjol. Finlandssvenska tidskrifter presenteras också.

Bokkatalogen 2012 utkommer i november, har en upplaga på 125 000 exemplar och delas ut som bilaga till Hufvudstadsbladet och Österbottniska Posten. Den fås också från bibliotek, bokhandlar, Luckan m.m. och publiceras på webben. Bokkatalogen utges av Svenska kulturfonden och Föreningen Konstsamfundet.

Berätta nyheterna för alla!

Familjeannonserna i Kyrkpressen når hela Svenskfinland.

Titta in på www.kyrkpressen.fi
Du kan också lämna in den per post eller e-post.

Pris 1€/spaltmm

Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
Tfn 09 6126 1550
annons@kyrkpressen.fi

KP

Hon söker svaren på Universums stora frågor. Till exempel hur man håller urinvägarna i skick.

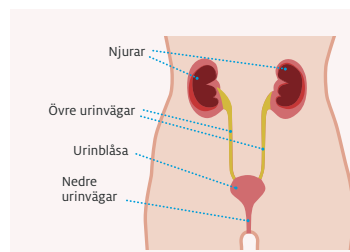
Hennes mor kallar henne för släktens renlevnadsprofessor. Men Malin Berghagen protesterar. Inte mer än 80%-ig i så fall. Hon skyr fanatism, såväl när det gäller religion som vården av det egna templet. (Hon ler vid minnet av att ha tjatat till sig en vecka på hälsohem vid 13 års ålder.)

Fråga till en renlevnadsprofessor: Varför upplever hälften av alla svenska kvinnor obehag i urinvägarna någon gång i livet, men inte andra hälften? Finns det något man kan äta för att bevara hälsan?

Inom folktron har tranbär varit ett självklart tillskott i kosten de senaste femhundra åren. Malin Berghagen åt tranbär på sin mormors inrådan

när hon var gravid första gången. Då, för tjugo år sedan, när sommaren var slut, fanns tranbären tillgängliga endast i form av sockrad saft och juice. Hon grimaserar. Idag kan man undvika det söta, inte minst genom tranbärsextrakt i form av tabletter. Som en modern huskur (som man kan ha i handväskan).

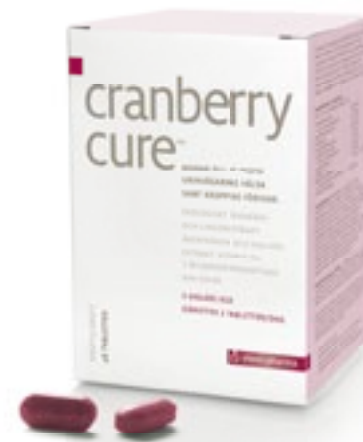
Cranberry Cure® innehåller tranbärs- och lingonbärsextrakt, lingonblad, åkerfräken och gullris. Därtill rymmer varje tablett två miljarder probiotiska bakterier, som bidrar till immunsystemets normala funktion. I möjligaste mån är ingredienserna ekologiska. Även det senare får en renlevnadsprofessor att niga och tacka.

Positiva vetenskapliga studier på tranbärsextrakt:

Tranbär har använts i generationer som ett naturligt stöd för de nedre urinvägarna. En studie, publicerad i Current Bioactive Compounds 2011, visar att ett intag av doser på 500 mg och 1000 mg tranbärsextrakt per dag bidrar till de nedre urinvägarnas hälsa.

Har du frågor om Cranberry Cure, kontakta: Elixir pharma AB. Telefon 06 34 36 506. www.elixirpharma.fi. Elixir pharma är ett svenskt företag som utvecklar naturliga och ekologiska egenvårdsprodukter för den nordiska marknaden. De högkvalitativa produkterna tillverkas uteslutande i Norden och finns att köpa i Sverige, Finland och Norge.

FAKTA OM CRANBERRY CURE™

- Ekologiskt tranbärs- och lingonextrakt för de nedre urinvägarnas normala funktion.
- Mjölksyrebakterier och vitamin D-3 främjar immunsystemets funktion.
- Innehåller även åkerfräken- och gullrisextrakt.

VÄL SAMMANSATT 5-DAGARSKUR

4 tabletter per dag i 5 dagar, därefter 2 tabletter per dag. Intas med riklig mängd vätska.

Cranberry Cure™ tillverkas i Norden under stränga kvalitetskrav. Finns i hälsobutiker samt vissa apotek. Kan dessutom beställas fraktfritt på telefon: 06-34 36 506 eller på www.elixironline.fi direkt hem i din brevlåda inom 1-2 vardagar.

Pris 29 € för 48 tabletter. Inga avgifter tillkommer.

 elixir pharma

MODERNA KOSTTILLSKOTT FÖR MODERNA MÄNNISKOR

INKAST ANN-CHRISTINE MARTTINEN

Hundrafemtio miljoner sökes

DET VAR år 1948. Fyraåringen stod och gapade upp mot tornet. Tolv våningar! "Nu är dethär sjukhuset färdigt och heter Barnets borg", förklarade min mamma.
Pastellfärgade reliefer prydde tornet. Det var så vackert.

VI BODDE just runt hörnet på den tiden. Ibland kom vi för att se kungliga gäster och andra högdjur, som körde till dörren i svarta bilar och lot-sades in för att se hur exemplariskt Finland skötte sina barn efter kriget.

JAG TRASKADE dagligen förbi byggnaden till folkskolan och tänkte på alla sjuka barn, som fanns där inne. Barnets borg hör till mitt barndomsland. Därför var jag nostalgiskt glad då min dotter började arbeta där som fysioterapeut.

OCH VAD hände sen? Numera kommer hon hem efter arbetsdagen med rinnande ögon och har andnöd. Hennes arbetsbord finns i ett rum, som är till hälften avskärmat med plast. Där surrar maskiner som försöker torka väggar. Den person som tidigare satt där har flyttats till ett rum, därifrån en annan arbetskamrat måste fly på grund av fukt och mögel. Ventilationen sker genom öppna fönster. Om man stänger fönstren drabbas personalen och patienterna av syrebrist. Väggar fjällar, rör rostar, frustrerad personal tvingas ta sjukledigt.

IDEN här omgivningen vårdas nyfödda, prematura och neurologiska barnpatienter. Här opererar och rehabiliterar man. Finlands ledande barnsjukhus med den bästa expertisen har de senaste 20 åren tagit emot de gravast sjuka barnen från hela Finland och försökt sköta dem i ett sjukhus som är i sämre skick än något annat i hela landet. Sophie Mannerheim och Arvo Ylppö skulle vända sig i sina gravar om de såg i vilka utrymmen personalen i dag är tvungen att sköta våra minsta och mest sårbara.

SKULLE VUXNA acceptera att ligga på sådana här avdelningar och opereras i sådana här salar?

Museiverket har också kommit med i bilden och vill säga vad man får eller inte får renovera och bygga om. Hela sjukhusområdet, Barnets borg och Barnkliniken har "museiserats". Det är arkitektur, det är Sakari Tohkas reliefer.

MEN VAR i världen bygger man ett modernt sjukhus tillsammans med ett museiverk?

Det skulle behövas 150 miljoner euro för att få ordning på det hela.

– Om barn inte anses vara vård värda, måste man våga säga det klart ut politiskt", säger Risto Ihalaainen från Läkarförbundet. Var hittar vi 150 miljoner?

Ann-Christine Marttinen är filosofimagister och tidigare missionär.

UTTRYCK INADEKVAT

Integration är mer än bara anpassning

Det är ett enskilt ord jag funderat över den senaste tiden, ordet är "integration". För 20 år sedan var det ett främmande uttryck. Fortfarande är betydelsen oklar för många av oss. Ordet kommer från latin via franskan och har blivit något av ett modeord, som används mestadels i flykting- och invandrarfrågor. Man avser då begrepp som anpassa, acceptera, sammanföra människor med olika kulturell bakgrund osv.

Ofta bär jag på en stark

intuition av att integration är mera än så. Det har att göra med hela personligheten och hänförs mera till sinnelaget än till åsikterna. Att helt och odelat sammanfoga människors åsikter och övertygelser är omöjligt. Det skulle i så fall närma sig självutplåning. Ingen kan lämna sin övertygelse utan att göra intrång på sin personlighet. Ett bibliskt uttryck som kunde vara adekvat när det gäller integra-

"Att helt och odelat sammanfoga människors åsikter och övertygelser är omöjligt. Det skulle i så fall närma sig självutplåning."

tion är uttrycket "sinnesändring", som ofta åter-

kommer i Nya testamentet. Vad vår svårt sargade mänsklighet behöver i dag är sinnesändring, som innebär att människan vänder sig bort från ondskan, hatet och orättfärdigheten och vänder sig till den Gud, uppenbarad i Kristus, som representerar kärlek, godhet och rättfärdighet.

RAFAEL EDSTRÖM
Jakobstad

Bli mer äkta – bryt med snällhet som begränsar
22.9.2012
Har du svårt att bestämma dig? Väger du inte uttrycka vad du vill? Om du känner igen, kom med på denna kursdag! Lär dig mera om att bli god på ett äkta sätt – att bli mer dig själv.
Anmäl senast 30.8.2012.
Pris 60 € (inkl. lunch, kaffe)

I livet finns alltid döden
17-19.9.2012
Kursen ger beredskap att förstå dödsprocessen och ger stöd i arbetet med människor som vårdar döende patienter och i möten med anhöriga. Kursen presenterar beröringens betydelse i teori och praktik.
Anmäl senast 31.8.2012.
Pris 362 € (inkl. kost och logi)

Hur samtala i konfliktsituationer?
13.10.2012
Vi undviker besvärliga samtal, vill inte vara otrevliga och är rädda för att tappa kontrollen. Kom på kurs och lär dig en modell för att samtala och lyssna konstruktivt samt att komma från låsta positioner till att lösa gemensamma problem.
Anmäl senast 20.9.2012.
Pris 60 € (inkl. lunch, kaffe)

Kurs om barn och våld i familjen
26-28.9.2012
Kursen tar upp våld i familjer, hur det påverkar barn och vad församlingen tillsammans med andra aktörer i kommunen kan göra.
Anmäl senast 31.8.2012
Pris 402 € (inkl. kost och logi)

Mera info om kurser och övrig verksamhet finns på
larkkulla.net
☎ (019) 2757 200
info@larkkulla.net

Visste du att ...

Kyrkpressen sparar skog!

Tidningen trycks på ett finländskt miljömärkt papper som till största delen består av returpapper.

KP
KYRKPRESSEN

Prostatabelvär?

NYHET

Bäste broder,
Har du också kommit in i "karlaåldern"? WC-dörren öppnas titt och tätt- också på nätterna. Frun påminner också ständigt om dropparna på WC-sitsens kanter. Sängen behövs numera endast för sovandet. All emellanåt funderar man också på hjärtat och hoppas att det är i skick.

Mångverkande
Prostasin kapslarna innehåller starkt granatäppleextrakt, lykopen och zink.
Det lönar sig att prova och konstatera att livskvaliteten blir bättre!
Prostasin finns i hälsokostaffärer och på apotek.

Apotekare Bertil Pomoell grundade Valioravinto år 1960 för att befrämja hälsa och välmående med naturliga ämnen. Valioravinto är fortsättningsvis ett familjeföretag som utvecklar, tillverkar och säljer naturprodukter av hög kvalitet.

 1960

www.valioravinto.fi/prostasin

folkhälsan
kompetens – engagemang – omsorg

Semesterdagar

för närstående vårdare och vårdtagare

Är du närstående vårdare och behöver semester? Vill du åka på semester med den person du vårdar, men det verkar för krångligt?

Svenska Semesterförbundet ordnar i samarbete med Folkhälsan en fyra dygns semester anpassad för närstående vårdare och vårdtagare 5-9.11.2012 på Norrvalla rehab center i Vörå, Österbotten.

Vi erbjuder trevligt program och god mat i vacker omgivning.

Susanna Stenman, Svenska semesterförbundet, tfn 019 278 6876 besvarar frågor om ansökningsförfarandet.
Sista ansökningsdag är 28.9.2012.

 Information och ansökningsblankett finns på www.folkhalsan.fi/semesterstod

Mera information ger också:
Folkhälsan i Österbotten, Pia Nabb tfn 06 320 6014
Folkhälsan i Åboland, Eva Björkqvist tfn 02 454 3027
Folkhälsan i Nyland, Jonna Skand tfn 09 315 5537

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

SOPPA I RUBRIKEN

"Mitt under frustrationen över rubriksättningen och därmed också fokuseringen började orden tala till mig."

Åsa Tylli gör teologi i Si-ons Missionstidning av lokaltidningens "Tretusen liiter soppa och ett ton korv"

KLIPP UUSI TIE

Unga män tror allt mindre

Den färskaste undersökningen Gallup Ecclesiastica visar att finländarna identifierar sig allt mindre med centrala kristna läror. Tron på kristendomens läror har minskat i jämn takt en längre

tid men under de senaste åren har denna förändring varit speciellt drastisk.

Fjärmandet från kristna dogmer gäller speciellt unga män. Av de unga män som är under 25 år är det endast en av tio män som tror att Jesus är Guds son.

Hanna Salomäki

Bibelns hjältar är mänskliga

I sommarens sista bibelstafett berättar Jessica Lindroos om sina favoritställen i Bibeln.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

Jessica Lindroos är 35 år gammal och gift med Tomas. Tillsammans har de en dotter, Ada, 3 år. De bor i "Portsa" i Åbo. Jessica Lindroos är utbildad matematiklärare och arbetar som studierådgivare vid Åbo Akademi.

Vilket bibelställe har betytt mycket för dig?

Det finns många ställen som jag gärna läser om och om igen, men för det här tillfället har jag valt slutet på Johannesevangeliet, kapitel 21:15-19.

När de hade ätit sade Jesus till Simon Petrus: "Simon, Johannes son, älskar du mig mer än de andra gör?" Simon svarade: "Ja, herre, du vet att jag har dig kär." Jesus sade: "För mina lamm på bete." Och han frågade honom för andra gången: "Simon, Johannes son, älskar du mig?" Simon svarade: "Ja, herre, du vet att jag har dig kär." Jesus sade: "Var en herde för mina får." Och han frågade honom för tredje gången: "Simon, Johannes son, har du mig kär?" Petrus blev bedrövad när Jesus för tredje gången frågade: "Har du mig kär?" och han svarade: "Herre, du vet allt; du vet att jag har dig kär." Jesus sade: "För mina får på bete. Sannerligen, jag säger dig: när du var ung spände du själv bältet om dig och gick vart du ville. Men när du blir gammal skall du sträcka ut dina armar och någon annan skall spänna bältet om dig och föra dig dit du inte vill." (Så angav han med vad för slags död Petrus skulle förlid sig.) Sedan sade han till honom: "Följ mig!"

Varför är just det stället viktigt? Jag tycker det är hoppingivande. Bibeln är ju ärlig på det sättet att hjältarna är mänskliga och ofullkomliga, de är riktiga människor, lätta att identifiera sig med. Petrus ångrar sig bittert efter att ha

JESSICA LINDROOS har under jobbiga perioder i livet funnit tröst i bibelordet. FOTO: TOMAS LINDROOS

förnekat Jesus tre gånger och här får han inte bara en andra chans utan också fullt förtroende och ansvaret för hela kyrkan!

När – i vilket skede av livet – har det varit speciellt viktigt för dig?

När det inte riktigt blivit som man har tänkt ... och det är ju med jämna mellanrum. Speciellt om jag tycker att jag har varit feg och inte vågat säga ifrån när något gått emot min övertygelse.

Hur tolkar du det här stället (kan det ha många tolkningar)?

Jag ser det som att eftersom Petrus nekat att han känt Jesus tre gånger så ska han bedyras sin kärlek tre gånger. Och för varje gång får han förnyat förtroende. Sen avslutas det med "Följ mig" – så som det en gång börja-

de börjar det om igen, en ny start där det gamla är glömt.

Försöker du följa Bibelns livsråd i din vardag?

Jo. Inte riktigt alla gammaltestamentliga påbud i och för sig. Och med varierande framgång och uthållighet.

Hur går det, är det svårt?

Om man nu tänker på de tio budorden så är det ju inte svårt att låta bli att dräpa och stjäla rent konkret. Men att låta bli att sära, baktala, upphöja sig själv på

andras bekostnad, inte älska sin nästa eller vilja ge avkall på sin egen bekvämlighet för andras skull – där blir det svårt. Och ibland orkar jag inte ens försöka.

Har du märkt att olika ställen i Bibeln varit viktiga under olika livsskedet?

Under jobbiga perioder har jag till exempel hittat tröst i att läsa Upp 21:4 ("...han skall torka alla tårar från deras ögon. Döden skall inte finnas mer, och ingen sorg och ingen klagan och ingen smärta skall finnas mer...").

Men det finns många ställen för gott humör också. Höga visan är ju speciellt vacker när man är kär, och också gan-

ska komisk. Och under studietiden citerade vi halvt på skämt, halvt seriöst Pred.12:12 för varandra "För övrigt, min son, ta varning; det myckna bokskrivandet tar aldrig slut, och flitiga studier gör kroppen trött."

Hur ofta brukar du läsa Bibeln?

Jag läser Bibeln organiserat en gång i veckan då vi har bönegruppssamling och därutöver tyvärr endast sporadiskt. Men inför den här intervjun har jag faktiskt läst ovanligt mycket Bibel, så den för gott med sig!

Varför så ofta/så sällan?

Tja, lättja, motivationsbrist. Jag skulle väl gärna tillägga tidsbrist, men det är inte helt sant, för jag hinner läsa aftonbladet.se nästan varje kväll ... I 15-20-årsåldern läste jag faktiskt Bibeln nästan varje

kväll. Men i nåt skede när jag var extra trött eller tyckte att jag inte hann så rann det ut i sanden och sen har jag bara inte haft motivation att återuppta det igen. Men jag är vanemänniska, så om jag bara skulle få in Bibeln som vardagsvana ett tag igen så skulle det kanske ta sig.

Tror du att Bibeln har någonting att säga dagens människor och vad i så fall?

Absolut! Också dagens människor söker Gud, ibland på fel platser och utan att förstå det. Om man vill veta vad Gud vill säga oss måste man ju ta till de kanaler Han har gett oss. Och människans inre har ju inte ändrat på några tusen år, fortfarande är det i grunden samma existentiella och etiska problem vi ställs inför som Bibelns människor ställdes inför.

Kyrktorget nära dig!
Utställning och försäljning kl. 14-18

28. 8 Sibbo församlingshem, Stora Byvägen 1
29. 8 Esbo domkyrkas församlingsgård, Kyrkstranden 2
30.8 Hangö församlingshem, Parkgatan 7

Nyhet!

20,90

Matti Sihvonen
De gömda skatterna
– andaktsbok

Fontana Media www.fontanamedia.fi
tfn (09) 612 615 30